

**Wymagania edukacyjne z przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości”
niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen
klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu.**

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. Lekcja organizacyjna, zapoznanie z PSO i BHP podczas lekcji.				
2. Na czym polega przedsiębiorczość. Istota przedsiębiorczości.				
wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość definiuje osobowość	wymienia cechy osoby przedsiębiorczej	analizuje mocne i słabe strony własnej osobowości, odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej	rozdziela i charakteryzuje typy osobowości	
3. Człowiek przedsiębiorczy a przedsiębiorca.				
wyjaśnia, kim jest przedsiębiorca wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”	omawia klasyfikację wielkościową przedsiębiorstw wymienia i charakteryzuje formy własności przedsiębiorstw	wymienia i charakteryzuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw	klasyfikuje rodzaje spółek omawia znaczenie mikroprzedsiębiorstw w polskim systemie gospodarki	określa rolę przedsiębiorstw z sektora MŚP w funkcjonowaniu polskiej gospodarki wymienia i charakteryzuje formy związków spółek (korporacje, monopole, holdingi, koncerny)
4. Komunikacja interpersonalna.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „komunikacja społeczna”, „komunikacja interpersonalna”, „komunikacja werbalna”, „komunikacja niewerbalna”	wyjaśnia, czym jest komunikowanie się, i omawia przebieg tego procesu, charakteryzując poszczególne jego elementy wyjaśnia znaczenie komunikacji niewerbalnej w życiu codziennym	rozdziela i charakteryzuje wybrane elementy mowy ciała wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne, i podaje ich przykłady	wymienia i charakteryzuje elementy skutecznej komunikacji definiuje pojęcie „empatia” stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska	wymienia i rozdziela poziomy komunikowania
5. Negocjacje.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „konflikt”, „negocjacje”, „mediacje”, „arbitraż” wymienia cechy i umiejętności przydatne w czasie negocjacji	wymienia i charakteryzuje wybrane metody rozwiązywania konfliktów wymienia zalety mediacji i arbitrażu	wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami negocjacji	rozdziela i charakteryzuje rodzaje konfliktów ze względu na podmiot i przedmiot konfliktu identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji	podaje różnicę między technikami manipulacyjnymi a technikami negocjacyjnymi podaje przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji wymienia i omawia zasady prowadzenia

				skutecznych negocjacji
6. Organizowanie pracy.				
definiuje terminy: „styl kierowania”, „motywowanie”, „efekt synergii” wymienia i omawia zasady pracy zespołowej	wymienia i omawia zasady organizacji pracy w firmie wymienia cechy dobrego kierownika (lidera zespołu)	wymienia i charakteryzuje elementy procesu zarządzania oraz jego przebieg wymienia różne style zarządzania i wyjaśnia, na czym one polegają wymienia i omawia cechy dobrego wykonawcy	dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania podwładnych	ocenia zastosowanie różnych stylów kierowania w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa i przedmiotu działalności
7. Praca zespołowa.				
definiuje pojęcie „rola społeczna” definiuje pojęcie „rola organizacyjna” rozpoznaje podstawowe rodzaje zachowań, w tym zachowania asertywne, podaje przyczyny i konsekwencje poszczególnych rodzajów zachowań	rozdziela i charakteryzuje role przypisane i osiągnięte wyjaśnia, czym są napięcie ról oraz konflikt ról i podaje przykłady wystąpienia tych sytuacji omawia poszczególne rodzaje zachowań w kontekście osoby przedsiębiorczej	rozdziela i charakteryzuje własne role społeczne i typowe dla nich zachowania	wykazuje potrzebę przyjmowania postawy asertywnej w określonych sytuacjach	rozdziela i charakteryzuje typowe role organizacyjne wskazuje przykłady postawy konformistycznej i nonkonformistycznej
8. Rynek i jego elementy.				
wyjaśnia znaczenie terminu „rynek” wymienia funkcje rynku klasyfikuje rynek wg przedmiotu wymiany	podaje różnice między rynkiem producenta a rynkiem konsumenta	wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą)	określa rodzaje rynków występujących w najbliższym otoczeniu	wykazuje potrzebę wspierania konkurencji i walki z monopolem
wyjaśnia znaczenie terminów: „popyt”, „podaż”, „cena”, „dobra komplementarne”, „dobra substytucyjne”, „cena równowagi rynkowej”, „punkt równowagi rynkowej” definiuje prawo popytu definiuje prawo podaży	wymienia i charakteryzuje poza cenowe czynniki kształtujące popyt wymienia i charakteryzuje poza cenowe czynniki kształtujące podaż	wskazuje zależność między cenami dóbr komplementarnych i dóbr substytucyjnych a wielkością popytu analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu	wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej	wyjaśnia zjawisko elastyczności cenowej popytu
9. Pieniądz i jego obieg.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „pieniądz”, „siła nabywcza”,	omawia ewolucję pieniądza wymienia, rozdziela i charakteryzuje	wymienia i charakteryzuje funkcje pieniądza wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza	objaśnia obieg pieniądza w gospodarce	omawia przyczyny zmian wartości pieniądza (siły nabywczej)

„inflacja”, „stopa inflacji”	formy pieniądza wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji	omawia skutki inflacji przedstawia sposoby przeciwdziałania inflacji		omawia poziom inflacji w Polsce oraz podaje jej przyczyny i działania, w których wyniku nastąpiło osłabienie dynamiki procesów inflacyjnych
10. Gospodarka rynkowa a inne systemy gospodarcze.				
definiuje pojęcia: „gospodarka rynkowa”, „mechanizm rynkowy”, „popyt”, „podaż”, wymienia filary gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej	podaje najważniejsze różnice między gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową wymienia główne podmioty gospodarki rynkowej	omawia proces transformacji polskiej gospodarki	przedstawia argumenty świadczące o nieefektywności gospodarki centralnie sterowanej	charakteryzuje działania składające się na proces transformacji gospodarczej w Polsce
11. Podmioty gospodarki rynkowej.				
Wymienia najważniejsze podmioty gospodarki rynkowej	Charakteryzuje najważniejsze podmioty gospodarki rynkowej	Wymienia najważniejsze zadania podmiotów gospodarki rynkowej	Wymienia najważniejsze powiązania podmiotów gospodarki rynkowej	Wymienia najważniejsze problemy gospodarki, gdyby zabrakło jednego z podmiotów gospodarki rynkowej.
12. Cykl koniunkturalny.				
Wyjaśnia czym jest cykl koniunkturalny.	Wyjaśnia dlaczego występuje w gospodarce cykl koniunkturalny	Wyjaśnia jak działa gospodarka w poszczególnych fazach cyklu.	Określa, na podstawie analizy wskaźników aktywności gospodarczej, fazę cyklu koniunkturalnego Wyjaśnia jakie są metody wpływania przez państwo na cykl koniunkturalny.	Charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce omawia przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego Wyjaśnia czym jest polityka fiskalna, a czym monetarna.
13. Rola państwa w gospodarce.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „interwencjonizm państwowy”, „dobra publiczne” wyjaśnia i rozróżnia pojęcia: „polityka makroekonomiczna” i „polityka mikroekonomiczna”	wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje ekonomiczne państwa	wymienia i charakteryzuje narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę określa przyczyny ingerencji państwa w gospodarkę	określa cele polityki gospodarczej, a w jej ramach – polityki fiskalnej i polityki monetarnej	przedstawia argumenty za i przeciw ingerencji państwa w gospodarkę
wyjaśnia znaczenie terminów: „budżet państwa”, „podatek”, „dług publiczny”	wymienia główne źródła dochodów państwa wymienia główne wydatki budżetu	wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje budżetu państwa wymienia, rozróżnia i charakteryzuje	ocenia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę	formułuje wnioski na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących wartości deficytu budżetowego

	państwa	podstawowe zasady budżetowe		i długu publicznego państwa w relacji do PKB
14. Polityka pieniężna i bank centralny.				
Wyjaśnia mechanizm kreacji pieniądza, stopy procentowej	Wymienia instrumenty polityki pieniężnej. Wyjaśnia rolę Banku Centralnego i Rady polityki Pieniężnej	Wymienia zadania BC oraz RPP zgodnie z Ustawą o Narodowym Banku Polskim.	Charakteryzuje zadania BC oraz RPP zgodnie z Ustawą o Narodowym Banku Polskim.	Wyjaśnia czym jest restrykcyjna i ekspansywna polityka pieniężna.
15. Problemy makroekonomiczne.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „wzrost gospodarczy”, „rozwoj gospodarczy”, „siła nabywcza waluty”,	rozdziela i opisuje wybrane wskaźniki wzrostu gospodarczego i rozwoju gospodarczego	wyjaśnia przyczyny różnic między nominalnym a realnym PKB	porównuje wartości wybranych wskaźników wzrostu i rozwoju gospodarczego dla Polski z wartościami tych wskaźników dla innych państw formułuje wnioski o poziomie rozwoju gospodarczego państwa na podstawie analizy odpowiednich wskaźników ekonomicznych interpretuje wysokość i przyrost PKB	klasyfikuje państwa na podstawie wartości wskaźnika rozwoju społecznego (HDI) wyjaśnia, dlaczego wskaźnik PKB ma ograniczone znaczenie przy porównywaniu jakości życia obywateli różnych państw
16. Sprawdzian kontroly.				
17. Istota i budżet gospodarstwa domowego.				
definiuje pojęcia: „gospodarstwo domowe”, „budżet domowy”, „deficyt budżetowy”	wymienia i charakteryzuje główne źródła dochodów gospodarstw domowych	wymienia i charakteryzuje główne rodzaje wydatków gospodarstw domowych: konsumpcyjne i inwestycyjne (z podziałem na stałe i zmienne) ocenia strukturę wydatków własnej rodziny	tworzy budżet domowy swojej rodziny, a następnie zarządza nim	proponuje działania mające na celu zniwelowanie deficytu w budżecie domowym
18. Konsument na rynku. Prawa konsumentów.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „konsument”, „gwarancja”, „reklamacja”, „zakupy na odległość”, „rękojmia”	wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta wymienia instytucje zajmujące się ochroną praw konsumentów oraz określa ich cele i zadania podaje różnice między reklamacją a gwarancją	wyróżnia prawa przysługujące konsumentom w wypadku zakupów na odległość przedstawia prawa konsumenta z tytułu niezgodności towaru z umową	przedstawia zasady składania reklamacji w wypadku niezgodności towaru z umową przedstawia drogę egzekwowania własnych praw przez konsumenta	wymienia akty prawne dotyczące ochrony praw konsumenta wyjaśnia, na czym polega zjawisko zmywu cenowej
19. Procedura dochodzenia swoich praw przez konsumentów.				
Wyjaśnia istotę sporu konsumenckiego	Wyjaśnia na czym polega postępowanie	Wyjaśnia na czym polega postępowanie sądowe i	Charakteryzuje rodzaje postępowań	Wymienia i charakteryzuje

	interwencyjne.	pozasądowe	pozasądowych. Wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów.	instytucje i organizacje zajmujące się ochroną konsumentów.
--	----------------	------------	---	---

20. Podmioty rynku finansowego.

Wyjaśnia znaczenie terminów: „bank”, „system bankowy” wymienia elementy systemu bankowego w Polsce	Wymienia i charakteryzuje funkcje banku ,rozdziela rodzaje banków ze względu na dominującą działalność wyjaśnia różnice między bankami komercyjnymi a bankami spółdzielczymi	Charakteryzuje instytucje świadczące usługi w zakresie finansów osobistych.	Charakteryzuje instytucje sprawujące nadzór nad rynkiem finansowym i ochroną klientów korzystających z usług finansowych	Wyjaśnia rolę banków w gospodarce podaje podstawowe różnice między bankami komercyjnymi a SKOK-ami
--	--	---	--	--

20. Giełda Papierów Wartościowych. 21. Inne podmioty rynku finansowego.

Wymienia instytucje rynku finansowego: definiuje pojęcie „giełda” oraz charakteryzuje jej rodzaje wyjaśnia znaczenie terminów: „makler”, „indeks giełdowy”, „ceduła giełdowa”, „hossa”, „bessa”	Potrafi określić zadania Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wymienia i charakteryzuje instytucje rynku kapitałowego w Polsce wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW wymienia podstawowe indeksy na GPW	Potrafi określić zadania towarzystw funduszy inwestycyjnych, biur i domów maklerskich, ZUS, ubezpieczycieli, określa miejsce GPW w systemie rynku kapitałowego wyjaśnia mechanizm funkcjonowania GPW omawia systemy notowań na GPW wyjaśnia znaczenie podstawowych wskaźników giełdowych w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie	Potrafi określić zadania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Rzecznika finansowego analizuje tabele z informacjami giełdowymi omawia działania podejmowane przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie omawia rolę giełdy w gospodarce	Potrafi scharakteryzować instytucje chroniące konsumentów na rynku finansowym. przedstawia rys historyczny GPW określa miejsce GPW na europejskim rynku kapitałowym
---	--	--	--	---

22. Konto osobiste. 23. Karty płatnicze.

wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych rozróżnia rodzaje kont osobistych wyjaśnia znaczenie terminów: „limit debetowy”, „kapitalizacja odsetek”, „karta płatnicza”	wyjaśnia zasady funkcjonowania kont osobistych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje identyfikuje rodzaje kart płatniczych oraz ich podstawowe elementy.	Objaśnia kryteria wyboru konta osobistego, Wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z kart płatniczych, omawia zasady bezpiecznego korzystania z karty kredytowej	Porównuje oferty wybranych usług bankowych charakteryzuje usługi oferowane w ramach prowadzenia konta osobistego	Charakteryzuje kanały dostępu do usług bankowych
---	---	---	--	--

24. Racjonalne korzystanie z kredytów i pożyczek.

wyjaśnia znaczenie terminów: „kredyt”, „kredyt konsumencki”,	identyfikuje rodzaje kredytów wg różnych kryteriów (okresu kredytowania, waluty	wymienia i omawia kryteria wyboru najlepszego kredytu wymienia najważniejsze	oblicza należne odsetki od zaciągniętego kredytu ocenia możliwość	wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie
--	---	--	---	--

„rzeczywista roczna stopa oprocentowania”, „pożyczka”, „zastaw hipoteczny”, „spread walutowy”, „zdolność kredytowa” podaje różnice między kredytem a pożyczką	kredytu, przeznaczenia kredytu) omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumentckiego	kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki	splaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie	przyznawania kredytów
25. Oszczędzanie a inwestowanie. 26. Formy inwestowania oszczędności. 27. Inwestowanie w papiery wartościowe.				
Wyjaśnia pojęcie oszczędzanie i inwestowanie. wyjaśnia znaczenie terminów: „inwestowanie”, „instrument finansowy”, „papiery wartościowe”, „obligacje”, „bony skarbowe”, „weksle”, „akcje”, „fundusz inwestycyjny” identyfikuje rodzaje inwestycji wg różnych kryteriów (przedmiotu inwestycji, podmiotu inwestowania) rozdziela i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe	wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych rozdziela formy inwestowania kapitału wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji	Wyjaśnia różnice pomiędzy rachunkiem bankowym a lokatą bankową wymienia rodzaje obligacji ze względu na emitenta wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne wyjaśnia pojęcie „emisja akcji” i zna zasady emisji	określa rodzaje akcji ze względu na sposób przenoszenia własności oraz wg uprawnień właścicieli akcji wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko wystąpienia strat oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania	wymienia typy obligacji skarbowych w Polsce rozdziela ceny akcji (nominalną, emisyjną oraz rynkową) wyjaśnia pojęcia: „jednostka uczestnictwa”, „certyfikat inwestycyjny” wyjaśnia rolę, jaką w gospodarce odgrywają fundusze inwestycyjne
28. Zakłady ubezpieczeń. 29. Usługi świadczone przez zakłady ubezpieczeń.				
wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczyciel”, „ubezpieczający”, „ubezpieczony”, „system zabezpieczenia społecznego”, „ubezpieczenia publiczne”, „ubezpieczenia prywatne”, „polisa ubezpieczeniowa”, „karencja”	wyjaśnia, czym się kierować przy wyborze ubezpieczenia wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie osobowe, majątkowe, społeczne, zdrowotne, wyjaśnia, czym jest umowa ubezpieczenia	wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń wg różnych kryteriów (przedmiotu ubezpieczenia, stopnia swobody w zakresie nawiązania stosunku ubezpieczenia)	wyjaśnia, czym zajmuje się agent ubezpieczeniowy, a czym broker ubezpieczeniowy	wyjaśnia, czym są ogólne warunki ubezpieczenia
30. Zabezpieczenie emerytalne. 31. System emerytalny w Polsce.				

Wyjaśnia pojęcia , system emerytalny, wiek emerytalny, system emerytalny, kapitał początkowy,	wymienia podstawowe obowiązki ubezpieczonego i ubezpieczyciela wymienia filary systemu emerytalnego w Polsce	charakteryzuje poszczególne filary systemu emerytalnego w Polsce	wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury wyjaśnia, jaką rolę w gospodarce odgrywają fundusze emerytalne omawia rolę Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w polskim systemie ubezpieczeń	Wyjaśnia czym jest: stopa zastąpienia, Pracowniczy plan kapitałowy Pracowniczy program emerytalny Indywidualne Konto zabezpieczenia Emerytalnego
---	--	--	---	--

32. Podsumowanie wiadomości. 33 Sprawdzian kontrolny.

KLASA III

1. Lekcja organizacyjna, zapoznanie z PSO i BHP podczas lekcji.

2. Podstawowe pojęcia dotyczące przedsiębiorstw.

Wyjaśnia definicję przedsiębiorstwa. wymienia i charakteryzuje ekonomiczne cele gospodarowania wymienia i charakteryzuje społeczne cele gospodarowania	Potrafi wyjaśnić znaczenie przedsiębiorstw w gospodarce, wymienia i omawia czynniki produkcji wymienia i charakteryzuje rodzaje działalności gospodarczej	Potrafi wyjaśnić pojęcia osoba fizyczna, osoba prawna	Potrafi wyjaśnić pojęcie działalność gospodarcza,	Potrafi wyjaśnić dlaczego przedsiębiorstwa należą do najważniejszych podmiotów gospodarki rynkowej,
--	---	---	---	---

3. Klasyfikacja przedsiębiorstw.

Potrafi dokonać podziału przedsiębiorstw według rodzaju działalności,	Potrafi dokonać podziału przedsiębiorstw według formy organizacyjno prawnej,	Potrafi dokonać charakterystyki przedsiębiorstw według form własności,	Potrafi dokonać charakterystyki spółek handlowych i spółek osobowych i wskazać zasady działania przedsiębiorstw,	Potrafi dokonać podziału przedsiębiorstw według wielkości, Potrafi wyjaśnić na czym polega Startup
---	--	--	--	--

4. Zarządzanie przedsiębiorstwem.

Potrafi wyjaśnić na czym polega zarządzanie przedsiębiorstwem,	Potrafi wyjaśnić jakie są najważniejsze zasady zarządzania,	Potrafi wyjaśnić na jakie rodzaje ryzyka są narażone przedsiębiorstwa,	Potrafi wyjaśnić jak się chronić przed ryzykiem,	Potrafi scharakteryzować zasady zarządzania wg Henriego Fayola,
--	---	--	--	---

5. Finanse przedsiębiorstwa.

definiuje pojęcia: „majątek trwały”, „majątek obrotowy”, „aktywa przedsiębiorstwa”, „pasywa przedsiębiorstwa”, „bilans”, „amortyzacja”, „rachunek zysków i strat”, „próg rentowności”, „koszt całkowity”, „całkowity koszt jednostkowy”	wymienia i charakteryzuje podstawowe składniki bilansu	podaje przykłady kosztów stałych oraz zmiennych przedsiębiorstwa	analizuje przykładowy wynik finansowy przedsiębiorstwa	wyznacza na prostych przykładach próg rentowności
---	--	--	--	---

6. Otoczenie przedsiębiorstwa.

definiuje pojęcia „makrootoczenie przedsiębiorstwa”, „mikrootoczenie przedsiębiorstwa”	Charakteryzuje elementy makrootoczenia i mikrootoczenia,	Wskazuje różnice pomiędzy mikrootoczeniem i makrootoczeniem,	Potrafi wyjaśnić , dlaczego przedsiębiorstwa powinny obserwować swoje otoczenie,	Potrafi scharakteryzować otoczenie dowolnego przedsiębiorstwa działającego w najbliższym środowisku,
--	--	--	--	--

7. Marketing.

wyjaśnia, czym jest marketing, oraz wymienia jego cele wymienia rodzaje mediów reklamowych	wyjaśnia, czym jest promocja, oraz charakteryzuje jej narzędzia wyjaśnia, czym jest reklama, oraz omawia cele działań reklamowych wyjaśnia znaczenie terminu „marketing mix” oraz charakteryzuje jego elementy	wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów	odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych	omawia zjawisko kreowania marki firmy, uwzględniając znaczenie barw firmowych
--	--	--	---	---

8. Etyka i społeczna odpowiedzialność biznesu.

wyjaśnia znaczenie terminu „etyka zawodowa”, etyka biznesu,	rozdziela zachowania etyczne i nieetyczne w wypadku pracodawcy i pracownika wymienia działania etyczne i nieetyczne w biznesie	podaje przykłady działań zgodnych z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu	wymienia, rozdziela oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie	Wyjaśnia na czym polega społeczna odpowiedzialność biznesu, w jaki sposób społeczeństwa mogą okazywać solidarność społeczną,
---	--	--	--	--

9. Funkcjonowanie rynku pracy.

definiuje pojęcia: „praca”, „humanizacja pracy”, „aktywność zawodowa”, „współczynnik aktywności zawodowej”, „bezrobocie” wyjaśnia, czym jest rynek pracy, i wymienia jego uczestników	przedstawia pracę jako wartość wymienia i omawia bodźce skłaniające człowieka do podejmowania pracy wyjaśnia motyw wyjątkowości aktywności zawodowej człowieka	omawia skutki nadmiernego popytu na rynku pracy wymienia i charakteryzuje przyczyny oraz konsekwencje zjawiska nierównowagi na rynku pracy	analizuje popyt na pracę i podaż pracy, uwzględniając czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży pracy	oblicza na prostych przykładach współczynnik aktywności zawodowej
---	--	--	---	---

10. Aktywność i kariera zawodowa.

wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy wyjaśnia, jak rozpoznać własne predyspozycje i możliwości zawodowe	wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego wymienia najczęstsze błędy w CV i listach motywacyjnych	wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniając zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz najczęstsze oczekiwania pracodawców) wymienia kompetencje miękkie, na które najczęściej zwracają uwagę pracodawcy uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy odróżnia wiarygodne oferty pracy	wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych (uwzględniając Europass) analizuje własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim wyszukuje oferty pracy, uwzględniając własne możliwości i predyspozycje tworzy dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy	wypełnia formularz Europass CV w języku polskim
---	---	---	--	---

11. Poszukiwanie pracy.

Wie jakie są metody poszukiwania pracy,	Wie jaka jest rola agencji zatrudnienia,	Wie jaka jest rola agencji zatrudnienia i urzędów pracy	Wie jaka jest rola agencji zatrudnienia oferujących prace za granicą,	Potrafi wyszukiwać, analizować oferty pracy i odpowiadać na nie,
---	--	---	---	--

12. CV i list motywacyjny. 13. Rozmowa kwalifikacyjna

Potrafi sporządzić CV wymienia etapy procesu rekrutacji pracowników wyjaśnia znaczenie terminu „rozmowa kwalifikacyjna	Potrafi sporządzić list motywacyjny, wyjaśnia znaczenie rozmowy kwalifikacyjnej w procesie rekrutacji wymienia zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej	Potrafi przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,	wymienia zasady dobrego zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej analizuje najczęściej zadawane pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej	stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska uczestniczy w rozmowie kwalifikacyjnej w warunkach symulowanych
--	--	---	--	--

14. Przyjmowanie i zwalnianie pracowników.

Wyjaśnia znaczenie terminów: „kodeks pracy”, „stosunek pracy”, „świadectwo pracy”, „płaca” wymienia rodzaje umów o pracę wymienia umowy cywilnoprawne (umowę-zlecenie i umowę o dzieło) wymienia i omawia funkcje płacy	wymienia formy rozwiązania umowy o pracę i charakteryzuje rodzaje płacy (minimalna, netto, brutto) wymienia i charakteryzuje rodzaje systemów płac	wymienia i omawia podstawowe zasady prawa pracy analizuje formy wynagrodzenia wynikające z systemu płac, a następnie wskazuje wady i zalety każdej z nich z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy	analizuje i interpretuje szczegółowe zapisy prawa pracy analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od umowy o pracę analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich wady i zalety z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy oblicza płacę netto	stosuje odpowiednie przepisy Kodeksu pracy w zależności od sytuacji problemowej
---	--	--	---	---

15 Prawa i obowiązki pracownika. 16. Prawa i obowiązki pracodawcy.

wymienia instytucje w Polsce stojące na straży praw pracowniczych	wyjaśnia znaczenie Kodeksu pracy jako podstawowego aktu prawnego regulującego prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców	wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownika (w tym pracownika młodocianego) oraz pracodawcy wymienia	Charakteryzuje instytucje w Polsce stojące na straży praw pracowniczych	stosuje odpowiednie przepisy Kodeksu pracy w zależności od sytuacji problemowej
---	--	---	---	---

17.Ochrona pracy i rozstrzyganie sporów między pracownikiem i pracodawcą.

Wyjaśnia na czym polega ochrona pracy, definiuje pojęcie „mobbing” wyjaśnia pojęcie „korupcja”	Wyjaśnia na czym polega rola związków zawodowych w ochronie pracy,	Wyjaśnia jakie są sposoby rozstrzygania sporów między pracownikiem a pracodawcą,	Wyjaśnia na czym polega spór zbiorowy, kiedy może być ogłoszony strajk,	Wyjaśnia jakie kary grożą za wykroczenia i przestępstwa przeciw prawom pracowniczym,
--	--	--	---	--

18. Sprawdzian kontrolny.

19.Podjęcie działalności oprowadzeniu działalności gospodarczej.

określa rodzaj działalności gospodarczej wg PKD	wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa	wymienia i omawia czynniki warunkujące sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa	dostosowuje formę organizacyjno-prawną do profilu działalności przedsiębiorstwa	wypełnia zintegrowany wniosek CEIDG-1
---	--	--	---	---------------------------------------

20.Formy organizacyjno prawne przedsiębiorstw.

Potrafi wyjaśnić jakie kryteria uwzględnić przy wyborze formy organizacyjno prawnej,	Potrafi wyjaśnić jakie kryteria uwzględnić przy wyborze formy opodatkowania	Potrafi wyjaśnić gdzie mogą otrzymać pomoc osoby zakładające działalność gospodarczą,	Potrafi wyjaśnić jakie są różnice w opodatkowaniu w zależności od formy organizacyjno prawnej,	Potrafi wyjaśnić jakie są motywy podejmowania działalności gospodarczej, czym jest rynek docelowy,
--	---	---	--	--

21. Źródła finansowania działalności.				
Potrafi wyjaśnić jakie wydatki należy ponieść w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej,	Potrafi wyjaśnić jakie wydatki należy ponieść po rozpoczęciu działalności gospodarczej,	Potrafi wyjaśnić jakie są źródła finansowania wydatków związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej,	Potrafi wyjaśnić jakie są alternatywne sposoby finansowania działalności gospodarczej,	Potrafi wyjaśnić jakie są możliwości wykorzystania funduszy europejskich i środków PFRON
22. Rozpoczęcie i zakończenie działalności.				
Wyjaśnia w jaki sposób zarejestrować utworzone przedsiębiorstwo	Wyjaśnia w jaki sposób zarejestrować utworzone przedsiębiorstwo przez Internet,	Wyjaśnia jakie obowiązki należy spełnić przed rozpoczęciem działalności	Wyjaśnia na czym polega zawieszenie działalności gospodarczej,	Wyjaśnia jakie obowiązki należy spełnić aby zakończyć działalność gospodarczą,
23. Biznesplan. 24. Struktura i zawartość biznesplanu.				
Wyjaśnia, czym jest biznesplan wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu wyjaśnia pojęcia: „analiza rynku”, „rynek potencjalny”	Wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu	uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstwa	wyjaśnia, na czym polega analiza strategiczna SWOT	sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie
25. Nakłady i zakupy inwestycyjne . 26. Kalkulacja planowanych dochodów i kosztów- sporządzanie biznesplanu				
Potrafi podać informację o potrzebnych do rozpoczęcia działalności środkach finansowych	Potrafi podać informację o sposobach wydania pozyskanych środków finansowych,	Potrafi podać informację o przewidywanych przychodach i kosztach działalności	Potrafi sporządzić projekt biznesplanu,	Potrafi sporządzić projekt biznesplanu wykorzystując konkretne dane symulacyjne.
27. Planowanie działań marketingowych.				
Potrafi zaplanować działania marketingowe firmy	Potrafi wskazać ,czy firma jest zadowolona z dotychczasowych działań marketingowych,	Potrafi zaproponować sposoby badania opinii klientów	Potrafi opracować narzędzia do badania opinii klientów,	Potrafi wskazać formy promocji odpowiednie dla firmy,
28. Prowadzenie własnego przedsiębiorstwa.				
Potrafi wskazać priorytety dla przedsiębiorcy, klasyfikuje i opisuje dowody księgowe	Potrafi wskazać jakie są etapy obsługi klienta,	Podaje różnice między księgowością pełną a księgowością uproszczoną Potrafi wskazać jakie są formy płatności	Potrafi wskazać jakie są dokumenty sprzedaży,	Potrafi wskazać jak planować wpływy i wydatki, jak obliczyć wskaźnik zyskowności sprzedaży,
29. Obowiązki wobec budżetu państwa i ZUS.				
wyjaśnia znaczenie terminów: „obowiązek podatkowy”, „dochód”, „przychód”, „koszty uzyskania przychodu”, „kwota wolna od podatku”,	Wymienia obowiązki podatników w zakresie podatku VAT oraz w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, wymienia ulgi podatkowe obowiązujące w Polsce	omawia sposoby obliczania podatku wg różnych stawek podatkowych omawia zasady wspólnego opodatkowania charakteryzuje obowiązki wobec ZUS	dobiera odpowiedni formularz podatkowy do źródeł przychodu oraz sposobu jego opodatkowania	Potrafi sporządzić deklaracje VAT oraz deklaracje ZUS na podstawie przykładowych danych,

„ulga podatkowa”, „zaliczka na podatek dochodowy”, „płatnik podatku”	wymienia rodzaje formularzy podatkowych wymienia obowiązki wobec ZUS			
definiuje pojęcie „podatek” wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”, „podatnik”, „obowiązek podatkowy”, „przedmiot opodatkowania”, „stawka podatkowa”, „podstawa opodatkowania”	argumentuje konieczność płacenia podatków wymienia i charakteryzuje funkcje podatków identyfikuje rodzaje podatków wg różnych kryteriów	wymienia i omawia rodzaje podatków charakteryzuje podatki progresywne, proporcjonalne i regresywne	omawia rolę podatku VAT w polskim systemie podatkowym ocenia system podatkowy w Polsce	przedstawia argumenty za i przeciw wprowadzeniu podatku liniowego wyjaśnia znaczenie terminu „Dzień Wolności Podatkowej” porównuje stopień obciążenia podatkami obywatela w różnych krajach
30. Rozliczenie podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych.				
Wymienia sposoby złożenia zeznania podatkowego	Wyjaśnia znaczenie terminu „Urządowe Poświadczenie Odbioru” (UPO)	Omawia zasady wspólnego opodatkowania,	Wypełnia roczne zeznanie podatkowe na podstawie przykładowych danych	
31. Podsumowanie wiadomości.				
32. Sprawdzian kontrolny.				

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania,
- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć
- nie rozumie poleceń nauczyciela,
- popełnia rażące błędy,
- nie zapamiętuje podstawowych wiadomości,
- odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów w trakcie zajęć,
- nie wykonuje poleceń, ćwiczeń, prac domowych,
- nie uczestniczy w wykonywaniu ćwiczeń podczas lekcji w klasie,